

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl samosoudkyní Mgr. Lucií Trejbalovou v právní věci žalobce **O.D.**, nar. ■■■, bytem ■■■, zastoupeného JUDr. Alexandrem Šoljakem, advokátem se sídlem U Soudu 363/10, 460 01, Liberec 2, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne ■■■, č. j. ■■■,

t a k t o :

- I. **Žaloba proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne ■■■, č. j. ■■■, s e z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal přezkumu shora označeného rozhodnutí žalované, kterým byly zamítnuty jeho námitky a potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne ■■■, č. j. ■■■. Uvedeným prvostupňovým rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobce o zvýšení invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu podle § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, pro nesplnění podmínek § 39 odst. 2 písm. b) a c) zákona o důchodovém pojištění.

Žalobce poukázal na to, že nejméně od 1. 11. 1991 je invalidní, po úrazu trpí závažnými vertebrogenními potížemi se silnou bolestivostí, které mu brání vést běžný život. Žalobce nesouhlasil s posouzením zdravotního stavu a určeným stupněm invalidity. Posouzení zdravotního stavu neproběhlo řádným způsobem, změny zdravotního stavu u něj zdůvodňují zjištění 2. či dokonce 3. stupně invalidity, neboť trpí závažnými postiženími kosterní a kloubní soustavy, které vylučují výkon jakéhokoli zaměstnání a vyřazují ho z pracovního života a zasahují i do jeho života soukromého. Jeho zdravotní komplikace se zhoršují a nemají ustálený charakter, dne 5. 6. 2015 musel být pro velké bolesti a ztíženou hybnost hospitalizován. Žalobce navrhoval provedení důkaz znaleckým posudkem znalce či znaleckého ústavu z oboru zdravotnictví, odvětví pracovního lékařství. Soudu předložil lékařské zprávy ze dne 10. 6. 2015 a 27. 7. 2015. Z uvedených důvodů žalobce navrhoval,

aby soud zrušil rozhodnutí žalované vydaná v obou stupních řízení, věc vrátil žalované k dalšímu řízení a žalované uložil povinnost nahradit žalobci náklady řízení.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaná shrnula relevantní ustanovení zákona o důchodovém pojištění a zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve vztahu k určování stupně invalidity. Setrvala na skutečnostech, k nimž dospěla v napadeném rozhodnutí, a navrhla, aby soud provedl důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „posudková komise“). Nakonec navrhla, aby soud podanou žalobu zamítnul.

Z předloženého správního spisu soud zjistil následující rozhodné skutečnosti:

Žalobce pobíral invalidní důchod od 1. 11. 1991 pro vertebrogenní potíže. Dne 22. 12. 2014 požádal o změnu výše invalidního důchodu. Byl proto podroben zjišťovací prohlídce a vyšetřen posudkovým lékařem Okresní správy sociálního zabezpečení Liberec (dále jen „OSSZ“) dne 24. 2. 2015. Podle vypracovaného posudku OSSZ je žalobce nadále invalidní pro invaliditu 1. stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, neboť u něj byl z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zjištěn pokles pracovní schopnosti o 35 %, protože jeho zdravotní postižení bylo hodnoceno dle kap. XIII, odd. E, položky 1c přílohy č. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity).

Na základě vypracovaného posudku vydala žalovaná dne 27. 3. 2015 prvostupňové rozhodnutí, kterým zamítla žádost žalobce o zvýšení invalidního důchodu podle § 41 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění pro nesplnění podmínek § 39 odst. 2 písm. b) a c) uvedeného zákona, a to právě s odkazem na posouzení zdravotního stavu žalobce dle posudku OSSZ ze dne 24. 2. 2015, podle kterého nedošlo ke změně stupně invalidity.

Uvedenému rozhodnutí se žalobce bránil námitkami. V řízení o námitkách byl zdravotní stav žalobce posouzen lékařkou posudkové služby žalované. Ta v posudku ze dne 28. 5. 2015 dospěla ke shodným závěrům, jako byly uvedeny v posudku OSSZ. Podle posudku lékařské posudkové služby žalované je žalobce nadále invalidní pro invaliditu 1. stupně, neboť jeho zdravotní postižení je nutno posoudit jako chronický vertebrogenní algický syndrom C a L páteře bez kořenové symptomatiky, s často recidivujícími projevy kořenového dráždění, klinicky bez motorického deficitu s tím, že neurologická zániková symptomatologie není přítomná, tedy jako bolestivý syndrom páteře včetně stavu po operaci páteře nebo po úrazech páteře, degenerativní změny páteře, výřezy meziobratlových plotének se středně těžkým funkčním postižením dle kap. XIII, odd. E, položka 1c přílohy č. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., pro které je stanoveno rozpětí 30 – 40 % poklesu pracovní schopnosti s tím, že u žalobce je namíste zvolit střední hodnotu poklesu pracovní schopnosti 35 %.

Ze závěru tohoto lékařského posudku žalovaná vyšla při vydání žalobou napadeného rozhodnutí, kterým námitky žalobce podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. V odůvodnění žalovaná uvedla, že po přezkoumání zdravotního stavu žalobce zjistila, že u něj nejsou splněny podmínky pro změnu výše invalidního důchodu dle § 41 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění, když změna invalidity je jednou z nutných podmínek. Na základě skutečností uvedených v posudku ze dne 28. 5. 2015 dospěla žalovaná k závěru, že u žalobce jde o dlouhodobě

nepříznivý zdravotní stav, žalobce je však nadále invalidní pro invaliditu 1. stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, když u něj byla zákonným způsobem zjištěna míra poklesu pracovní schopnosti 35 % s tím, že probíhající komorbidity nejsou posudkově významné.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a z hlediska námitek žalobce, které se týkaly neuznání vyššího stupně invalidity a posouzení jeho zdravotního stavu, v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. Přitom byl soud vázán skutkovým i právním stavem v době rozhodování správního orgánu podle § 75 odst. 1 s. ř. s.

V soudním přezkumném řízení bylo doplněno posouzení zdravotního stavu žalobce posudkem posudkové komise, pracoviště Ústí nad Labem, v souladu s § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. Vyžádaným posudkem posudkové komise a protokolem o jednání posudkové komise soud doplnil dokazování při ústním jednání, které k projednání věci nařídil. Při něm žalobce setrval na svých žalobních námitkách a především na návrhu, aby soud vyžádal znalecký posudek z oboru zdravotnictví, pracovního lékařství, neboť posudková komise není nezávislá, když spadá pod Ministerstvo práce a sociálních věcí, pod jehož dozor spadá i žalovaná.

Podle protokolu o jednání posudkové komise ze dne 30. 11. 2015 jednala posudková komise v příslušném složení, za účasti odborné lékařky z oboru fyziatrie a rehabilitačního lékařství, žalobce byl jednání přítomen. Při jednání bylo probráno jeho předchozí pracovní zařazení, žalobce se vyjadřoval ke svým subjektivním zdravotním potížím a byl přešetřen odbornou lékařkou z oboru fyziatrie a rehabilitačního lékařství. Při jednání posudková komise převzala další lékařské zprávy, které jí žalobce předložil, a rovněž měla k dispozici lékařské zprávy, které žalobce předložil soudu.

Posudková komise v posudku ze dne 30. 11. 2015 konstatovala, že žalobce byl k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, šlo o invaliditu 1. stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, nešlo o invaliditu 2. nebo 3. stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) nebo c) uvedeného zákona, neboť šlo pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %, ne však více než o 49 %. Jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce posudková komise shledala postižení páteře především degenerativními změnami a méně důsledky uváděných úrazů v bederním a hrudním úseku s tím, že v klinickém obraze v objektivním nálezů nebyl zjištěn neurologický zánik motorický nebo sensitivní. Onemocnění posudková komise hodnotila přílohy č. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., konkrétně dle kap. XIII – postižení svalové a kosterní soustavy, odd. E – dorsopatie a spondylopatie, položka 1 – bolestivý syndrom páteře, včetně stavu po operacích nebo po úrazech páteře, degenerativní změny páteře, výřezy meziobratlových plotének, dle písm. c), tedy jako středně těžké funkční postižení, neboť bylo objektivizováno závažnější postižení dvou úseků páteře s poruchou statiky a dynamiky páteře s insuficiencí svalového korsetu a často recidivujícími projevy kořenového dráždění, s minimálním funkčním významným neurologickým nálezem, když zcela chybí symptomatologie neurogenního močového měchýře. Ze stanoveného rozpětí procentní míry poklesu pracovní schopnosti 30 – 40 % posudková komise shodně zvolila střední hodnotu 35 %. Písmeno a) a b) uvedené položky posudková komise nepoužila, neboť se nejednalo o minimální nebo lehké funkční postižení, písm. d) neužila, neboť nebyla naplněna zde uvedená kritéria.

Pro postižení ramenních a kolenních kloubů nebylo možno stupeň invalidity zvýšit, onemocnění nedosahují invalidizujícího stupně funkčního postižení a invalidizující nejsou podle posudkové komise ani zjištěná interní onemocnění. Posudková komise uzavřela tím, že žalobce je schopen vykonávat soustavnou výdělečnou činnost v podstatně menším rozsahu a intenzitě.

Důkazy provedené soudem, tedy posudek posudkové komise spolu s protokolem o jednání ze dne 30. 11. 2015, soud hodnocen podle § 77 odst. 2 s. ř. s. Posudkové řízení je specifickou formou správní činnosti (srov. § 16a č. 582/1991 Sb.) spočívající v posouzení zdravotního stavu občana a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení a důchodového pojištění. Jde o postup posudkového orgánu, jehož hlavním obsahem je posudková činnost, která předpokládá vedle odborných lékařských znalostí též znalosti z oboru posudkového lékařství. I tyto posudky nicméně hodnotí soud jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v ustanovení § 77 odst. 2 s. ř. s. a v případě potřeby může případně uložit zpracování posudku soudem ustanoveným znalcem z oboru posudkového lékařství. Posudkový závěr posudkové komise by měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity závisí především. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o správní žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity a změny jejího stupně ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise je úplný a přesvědčivý (test úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku), k tomu srov. konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003-54, ze dne 3. 4. 2013, č. j. 6 Ads 158/2012- 24, rozsudek ze dne 10. 5. 2013, sp. zn. 6 Ads 12/2013, rozsudek ze dne 10. 5. 2013, sp. zn. 6 Ads 25/2013, 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20, všechny rozsudky Nejvyššího správního soudu dostupné na www.nssoud.cz), případně, pokud to namítal žalobce, hodnotí, zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (test řádného složení posudkové komise).

V souzeném případě posudková komise vypracovala posudek v řádném složení, za účasti odborné lékařky z oboru fyziatrie a rehabilitačního lékařství, neboť žalobce byl uznán již dříve invalidním v souvislosti s vertebrogenními potížemi a uváděl subjektivní potíže, které se týkaly pohybového aparátu. Z toho soud dovozuje, že postižení páteře a pohybového aparátu mohlo být řádně hodnoceno dle posudkových kritérií obsažených v příloze č. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb. Soud dále ověřil, že posudková komise měla pro posouzení zdravotního stavu žalobce dostatek podkladů. Konkrétně vycházela z podkladů ve spise OSSZ posudkové lékařské služby žalované a zdravotní dokumentace ošetřujícího lékaře MUDr. R., jakož i lékařských nálezů žalobcem doložených v námitkovém řízení a žalobě. Posudková komise především vycházela ze zprávy o hospitalizaci na chirurgickém oddělení prim. MUDr. K. ze dne 8. 1. 2015, chirurgického nálezu MUDr. S. ze dne 14. 1. 2015, ortopedického nálezu MUDr. H. ze dne 18. 2. 2015, rehabilitačního nálezu MUDr. Kopala ze dne 18. 2. 2015, ultrasonografického vyšetření břicha MUDr. N. ze dne 18. 3. 2014, zprávy z gastroenterologické poradny MUDr. A. ze dne 1. 4. a 23. 4. 2013, ortopedického nálezu MUDr. H. ze dne 23. 1. 2013 a 20. 8. 2014, nálezu rehabilitační ambulance ze dne 6. 11. 2012, ortopedického nálezu MUDr. H. a ze dne 9. 2. 2011 a 22. 5. 2015, neurologického nálezu MUDr. V. ze dne 17. 1. 2015, chirurgického nálezu MUDr. K. ze dne 26. 5. 2015, zprávy z hospitalizace na chirurgickém oddělení prim. MUDr. K. do 10. 6. 2015, chirurgického nálezu MUDr. M. ze dne 27. 7. 2015 a zprávy o očním vyšetření MUDr. H. ze dne 26. 11. 2015 (výčet konkrétních lékařských zpráv, které jsou součástí posudkové dokumentace, vyplývá z obsahu posudku OSSZ a lékařské posudkové služby

žalované). Posudková komise tedy měla zdravotní postižení žalobce objektivizované opravdu množstvím odborných lékařských zpráv staršího i aktuálního data, žalobce v této souvislosti žádné výhrady neuváděl, ani soud neshledal, že by v tomto směru posudkové komise něco opomenula.

Podle názoru soudu posudková komise přesvědčivě určila rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce (a to zcela ve shodě s předchozími posudky OSSZ a lékařské posudkové služby žalované), kterým je funkční postižení více (dvou) úseků páteře s poruchou statiky a dynamiky páteře, s insuficiencí svalového korzetu a recidivujícími projevy kořenového dráždění, jen s minimálním funkčně významným neurologickým nálezem, bez symptomatologie neurogenního močového měchýře. Posudková komise zdravotní postižení žalobce zařadila dle kap. XIII, odd. E, položka 3c přílohy č. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., které je hodnoceno 30 – 40 % mírou poklesu pracovní schopnosti. Posudková komise hodnotila i tzv. komorbiditu, tedy další lékařsky objektivizované zdravotní potíže, a zdůvodnila, že tato ostatní onemocnění žalobce nejsou invalidizující. Zcela shodně s posudkovými závěry OSSZ a lékařské posudkové služby žalovaná zvolila střední hodnotu 35 % poklesu pracovní schopnosti a zároveň zdůvodnila, proč zdravotní postižení žalobce nelze hodnotit dle písm. d) uvedené položky. Žalobce konkrétní chyby při posouzení jeho zdravotního postižení posudkové komisí nevytýkal, pouze nesouhlasil s určením stupně invalidity, když měl za to, že jeho zdravotní potíže odůvodňují vyšší stupeň invalidity.

Soud uzavírá tím, že odůvodnění posudkové komise považuje za postačující a s ohledem na to, že nenalezl důvody vyvracející závěr o hodnotě poklesu pracovní schopnosti žalobce, má za to, že uvedeným posudkem posudkové komise ze dne 30. 11. 2015 bylo prokázáno, že žalovaná vycházela ze správně zjištěného poklesu pracovní schopnosti u žalobce o 35 %. Soud zdůrazňuje, že zdravotní stav žalobce a jeho vliv na pracovní schopnost byl posouzen nezávisle třemi ze zákona povolanými posudkovými institucemi, které dospěly naprosto ke shodným závěrům a v řízení nevyvstaly žádné konkrétní skutečnosti, které by závěry posudků byť jen v minimální míře zpochybnil. Z tohoto důvodu soud neshledal potřebu dokazování doplnit odborným znaleckým posudkem, z oboru pracovního lékařství, jak se toho žalobce domáhal.

Podmínky pro získání a trvání nároku na invalidní důchod jsou stanoveny zákonem o důchodovém pojištění. Podle § 39 odst. 1 uvedeného zákona je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Způsob posouzení pracovní schopnosti obsahuje § 39 odst. 3 až odst. 8 zákona o důchodovém pojištění a prováděcí vyhláška č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity.

Soud, jak již bylo uvedeno shora, dospěl k závěru, že v posuzovaném případě byl zákonným způsobem zjištěn pokles pracovní schopnosti žalobce o 35 %, tedy nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %. Proto se u žalobce nadále jedná o invaliditu 1. stupně ve smyslu § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, nikoli o vyšší stupeň invalidity ve smyslu § 39 odst. 2 písm. b) či písm. c) zákona o důchodovém pojištění.

Podle § 41 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění se nově výše invalidního důchodu stanoví ode dne, od něhož došlo ke změně stupně invalidity. Žalovaná vycházela ze správně zjištěného skutkového stavu, když uvedla, že žalobce je nadále invalidní pro invaliditu

1. stupně, nedošlo tedy u něj ke změně stupně invalidity, a proto žalovaná v souladu s § 41 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění žádost žalobce o změnu invalidního důchodu zamítla.

Ze všech uvedených důvodů neshledal soud žalobu důvodnou, a proto ji zamítl postupem podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. ve spojení s § 60 odst. 2 s. ř. s. Žalobce nebyl se svou žalobou úspěšný, náhrada nákladů řízení mu proto nenáleží. Úspěšná žalovaná na ni nemá podle § 60 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 118d odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. nárok, neboť je správním orgánem ve věcech důchodového pojištění.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 28. ledna 2016.

Mgr. Lucie Trejbalová,
Samosoudkyně